

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2427/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Зарић, адвокат из ..., против туженог Artiv Mobility Services, д.о.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Дејан Укропина, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 455/25 од 02.04.2025. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 455/25 од 02.04.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против потврђујућег дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 455/25 од 02.04.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 913/2024 од 04.12.2024. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 414.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате и то: 99.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове; 108.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх; 135.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањене животне активности и 72.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове услед наружености. Ставом трећим изреке, преко укупно досуђеног износа од 414.000,00 динара па до укупно потраживаног износа од 600.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете и то: преко досуђеног износа од 99.000,00 динара па до потраживаног износа од 150.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљеног физичког бола; преко досуђеног износа од 108.000,00 динара па до потраживаног износа од 150.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете по основу

претрпљеног страха; преко досуђеног износа од 135.000,00 динара па до потраживаног износа од 150.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због умањене животне активности и преко досуђеног износа од 72.000,00 динара па до потраживаног износа од 150.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове услед наружености, све са законском затезном каматом на разлику наведених износа, тужбени захтев тужиоца је одбијен. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 233.280,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца у погледу потраживане законске затезне камате на трошкове парничног поступка за период од пресуђења до извршности пресуде.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 455/25 од 02.04.2025. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П1 913/24 од 04.12.2024. године, у одбијајућем делу тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати: још износ од 36.000,00 динара за претрпљене физичке болове (поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 99.000,00 динара по овом основу); још износ од 27.000,00 динара за претрпљени страх (поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 108.000,00 динара по овом основу); још износ од 15.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањене животне активности (поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 135.000,00 динара по овом основу) и још износ од 63.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености (поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 72.000,00 динара по овом основу), све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, па је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка у износу од још 35.420,00 динара (поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 233.280,00 динара), са затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, док су одбијене жалбе тужиоца у преосталом делу и жалба туженог у целисти и првостепена пресуда у преосталом делу потврђена. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 45.760,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију из свих законских разлога.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у преиначујућем делу у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а наводима ревизије ревидента не указује се на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 2. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац (рођен 2000. године) је по основу анекса уговора о раду од 09.11.2021. године, распоређен код туженог да обавља послове Уобичајени послови тог радног места, подразумевају пребацавање снопа жица преко ћелије на висину, али како је у дужем радном односу код туженог, тужилац је као и други радници који су дуже радили, био повремено упићиван од стране

надређених (пословођа или шефа), да обавља друге послове по потреби. Тако је била уобичајена пракса код туженог да запослени обављају послове на картинг машинама „Капа“, „Кан“ и „Куп картинг“ (машина за сечење црева). Тужиоцу рад на тим машинама није био у опису посла и није био оспособљен за безбедан и здрав рад на њима, али је, упркос томе, био упућиван да на њима ради. Тако је 01.12.2022. године, тужилац од стране непосредно надређеног упућен да обавља послове на „куп картинг машини (машини за сечење црева)“. Тужени је тужиоцу обезбедио обичне гумене рукавице, као и осталим запосленима. Међутим, критичном приликом тужилац их није користио јер су му сметале при раду. Машина на којој је спорном приликом тужилац радио је била исправна али се због материјала којим се радило дешавало да се материјал склупча у металном делу заштите, што се спорном приликом и догодило. Тужилац није испоштовао мере безбедности здравља на раду, јер се није обазирао на ознаке које су стајале на самој машини на којој се повредио, а које се односе на упозорења о зони опасности и забрани уласка у исту. Супротно знацима упозорења, тужилац је „ушао“ у опасну зону рада машине за сечење црева, тако што је завукао руку испод заштитне направе, којом приликом је задобио тешку телесну повреду тако што му је машина одсекла врх другог прста десне шаке. Због задобијене повреде, тужилац је трпео физичке болове, страх и умањена му је животна активност у проценту од 6%, при чему је због трауматске ампутације врха дисталне фаланге другог прста десне руке код тужиоца наступила наруженост лаког облика средњег степена. Након критичног догађаја, тужени је уклонио метални део тако да део материјала који преостаје директно пада и нема потребе да запослени завлаче руку у случају гужвања материјала.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца делимично усвојио применом одредби чл.13. и 33. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду, члана 16. став 1. тачке 2. и 3, 80. и 164. Закона о раду, те одредби чл.154, 155, 173, 174, 177. став 3, 192. став 1, 200. и 277. ЗОО.

По налажењу првостепеног суда, тужени је, као послодавац, дужан да тужиоцу накнади штету коју је претрпео на раду обављајући послове на „куп картинг машини“ (машини за сечење црева) по усменом налогу који је добио од стране пословође иако се ради о пословима који нису у опису посла његовог радног места. Међутим, по мишљењу првостепеног суда постоји допринос тужиоца настанку штете од 10%, јер се није обазирао на ознаке које су стајале на самој машини на којој се повредио а које су садржале упозорење о зони опасности забране уласка у исту, при чему је на машини, односно иза ње постојао тастер „стоп“ за заустављање који тужилац није користио јер није био оспособљен за безбедан и здрав рад на тој машини.

Другостепени суд је, побијаним делом пресуде преиначио првостепену пресуду у одбијајућем делу налазећи да је првостепени суд правилно одмерио проценат доприноса тужиоца сопственом повређивању, али да је погрешно применио материјално право при одмеравању висине износа правичне новчане накнаде за све предметне видове нематеријалне штете. По оцени другостепеног суда када се има у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова, страха, проценат умањене животне активности и облик наружености тужиоца, правични износи новчане накнаде у смислу одредбе члана 200. ЗОО, су и то: за претрпљене физичке болове 150.000,00 динара, за претрпљени страх 150.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због

умањене животне активности 180.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 150.000,00 динара. Због тога је другостепени суд умањујући те износе за допринос тужиоца настанку штете од 10% туженог обавезао да му, поред признатих износа првостепеном пресудом исплати и износе наведене у преиначујућем делу пресуде.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је преиначењем првостепене пресуде, правилно применио материјално право.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/2005...95/2018), прописано је да послодавац одговара за штету коју запослени претрпи на раду или у вези са радом у складу са законом и општим актом.

На основу одредбе члана 200. ЗОО, суд ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањене животне активности, наружености повреде угледа, части, слободе и права личности, смрти блиског лица као и за страх, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Оштећеник који је допринео да штета настане и да буде већа него што би иначе била има право само на сразмерно смањену накнаду у смислу одредбе члана 192. став 1. истог закона.

У конкретном случају, тужилац је претрпео повреду на раду, обављајући послове за туженог по налогу који је добио од свог пословође тако што му је машина одсекла врх дисталне фаланге другог прста десне шаке, што представља тешку телесну повреду због које је тужилац трпео физичке болове, страх, умањена му је животна активност и дошло је до наружености. Када се има у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова и страха, проценат умањене животне активности и облик наружености тужиоца, по оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно тужиоцу признао више износа новчане накнаде нематеријалне штете преиначењем првостепене пресуде, у свему на начин прописан одредбом члана 200. ЗОО. С тим у вези, неосновани су наводи ревизије туженог да је проценат доприноса тужиоца сопственом повређивању неправилно одмерен. Супротно тим наводима ревизије, по оцени Врховног суда, проценат од 10% одмерен је правилном применом одредбе члана 192. став 1. ЗОО. Због тога се наводима ревизије туженог правилност побијане пресуде, у преиначујућем делу, не доводи у сумњу.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 2. 154. и 165. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије туженог изјављене против потврђујућег дела правноснажне пресуде у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, и утврдио да ревизија, у том делу није дозвољена.

Одредбом члана 441. ЗПП, прописано је да је у парницама из радних спорова ревизија увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У свим другим случајевима ревизија није дозвољена осим када се тужбени захтев односи на новчано потраживање, што је овде случај. Тада се примењује општи режим допуштености овог правног лека према вредности предмета спора побијаног дела у смислу одредбе члана 403. став 3. ЗПП. Том одредбом закона, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете, тужилац је поднео 31.01.2023. године, а вредност предмета спора побијаног дела је 414.000,00 динара.

Имајући у виду да ово није парница у радном спору која за предмет има заснивање, постојање или престанак радног односа, код којих је ревизија увек дозвољена, а да је побијана вредност предмета спора испод 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, следи да ревизија туженог против потврђујућег дела правноснажне пресуде није дозвољена.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић